UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VII. De dissidio quod inter Theophilum Alexandrinum, & Monachos in solitudine degentes, exortum est: & quomodo Theophilus libros Origenis anathemate damnavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Visual Library

ἐκείνῳ τῷ πολέμῳ γεγενημένα, ἐντυγχανέτω τῇ Γαϊνίᾳ τοῦ σχολαστικοῦ Εὐσεβίου, ὃς ἐφοίτα μὲν τηνικαῦτα παρὰ Τρωΐλῳ τῷ σοφιστῇ· αὐτόπτης δὲ τοῦ πολέμου γενόμενος, ἐν τέσσαρσι βιβλίοις ἡρωϊκῷ μέτρῳ τὰ γενόμενα διηγήσατο· καὶ προσφάτων ὄντων τῶν πραγμάτων, σφόδρα ἐπὶ τοῖς ποιήμασιν ἐθαυμάσθη· καὶ νῦν δὲ ὁ ποιητὴς Ἀμμώνιος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ῥαψῳδήσας, ἐν τῇ ἑξκαιδεκάτῃ ὑπατείᾳ τοῦ νέου Θεοδοσίου, ἣν ἅμα Φαύστῳ ἐπετέλει, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπιδειξάμενος, λαμπρῶς εὐδοκίμησε. Τέλος δὲ ἔσχεν οὕτως ὁ πόλεμος, ἐν τῇ ὑπατείᾳ Στελίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ. Τὴν δὲ ἑξῆς ὑπατείαν ἐδίδου Φραουΐτος, Γότθος μὲν αὐτὸς τῷ γένει, μεγάλῃ δὲ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους χρησάμενος, μεγάλα δὲ καὶ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἀγωνισάμενος· διὸ καὶ τῆς τοῦ ὑπάτου ἀξίας μετέσχεν, καθ' ἣν τίκτεται τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς, ὁ ἀγαθὸς Θεοδόσιος, τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Τοσαῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων εἰρήσθω. Τηλικούτων δὲ τότε κατειληφότων τὰ Ῥωμαίων πράγματα, οἱ τὴν ἱερωσύνην πεπιστευμένοι τοῦ ῥάπτειν καθ' ἑαυτῶν δόλους ἐφ' ὕβρει τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐδαμῶς ἀπείχοντο· καὶ γὰρ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐπαναστάσεις ἐμελέτων κατ' ἀλλήλων οἱ ἱερεῖς· ἀρχὴν δὲ τὸ κακὸν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐλάμβανε, δι' αἰτίαν τοιαύτην.

ſcire deſiderat, is legat Gainêam Euſebii Scholaſtici, qui eo tempore Troili Sophiſtæ fuit auditor: cumq; hujus belli ſpectator fuiſſet, res in eo geſtas quatuor libris Heroico carmine ſcriptis complexus eſt: & recente adhuc rerum memoria, maximam gloriam ex carminibus retulit. Nuper quoque Ammonius Poëta, cum idem argumentum verſibus proſecutus eſſet, Theodoſio Juniore Auguſto ſedecies & Fauſto Conſulibus, carmen ſuum coram Imperatore recitavit, & ſummam ex eo laudem eſt conſequutus. Cæterum hoc bellum finem accepit Conſulatu Stilichonis & Aureliani. Sequente vero anno Conſulatum geſſit Fravitus, natione quidem & ipſe Gotthus: magna tamen fide ac benevolentia erga Romanos præditus, & qui eo bello egregiam operam navaverat, atque idcirco ad Conſulatus dignitatem promotus eſt: Quo quidem anno Imperatori Arcadio natus eſt Filius optimus Theodoſius quarto Idus Aprilis. Sed de his hactenus. Porro dum res Romana hujusmodi tempeſtatibus agitaretur, hi quibus ſacerdotii dignitas commiſſa erat, fraudes in ſuam ipſorum perniciem ſtruere non ſine magno Chriſtianæ religionis opprobrio pergebant. Eo quippe tempore Epiſcopi tumultus adverſus ſe invicem concitarunt. Quod malum ab Ægypto initium ſumpſit, hujusmodi ex cauſa.

Κεφ. ζ.

Περὶ τοῦ γενομένου σχίσματος μεταξὺ τοῦ Ἀλεξανδρείας Θεοφίλου, καὶ τῶν μοναζόντων τῆς ἐρήμου· καὶ ὡς τὰ Ὠριγένους ὁ Θεόφιλος βιβλία ἀνεθεμάτισε.

Ἦν μικρὸν ἔμπροσθεν ζήτησις κινηθεῖσα, πότερον ὁ Θεὸς σῶμά ἐστι, καὶ ἀνθρώπου ἔχει σχῆμα, ἢ ἀσώματός ἐστι, καὶ ἀπήλλακται ἀνθρωπίνου τε καὶ παντὸς, ἁπλῶς εἰπεῖν, σωματικοῦ σχήματος· ἐκ δὲ τούτου τοῦ ζητήματος, ἔριδες καὶ φιλονεικίαι παρὰ τοῖς πολλοῖς ἐγίνοντο· τῶν μὴν τούτῳ προστιθεμένων τῷ λόγῳ, τῶν δὲ τῷ ἑτέρῳ συνηγορούντων· καὶ μάλιστα μὴν πολλοὶ τῶν ἁπλοϊκῶν ἀσκητῶν, σωματικὸν καὶ ἀνθρωπόμορφον τὸν Θεὸν εἶναι ἐβούλοντο· πλεῖστοι δὲ τούτων καταγινώσκοντες, ἀσώματον εἶναι τὸν

CAPUT VII.

De diſſidio quod inter Theophilum Alexandrinum & Monachos in ſolitudine degentes exortum eſt: & quomodo Theophilus libros Origenis anathemate damnavit.

MOta fuerat paulo antea quæſtio, utrum Deus corpus ſit, & humanâ figurâ præditus: an incorporeus, & alienus, non ſolum ab humana, ſed ab omni omnino corporea figura. Ex hac porro quæſtione rixæ, & contentiones inter plurimos exortæ ſunt: aliis huic ſententiæ faventibus, aliis illius patrocinium ſuſcipientibus. Ac multi quidem ex ſimplicioribus Monachis, Deum corporeum eſſe & humanâ præditum ſpecie aſſeverabant. Plures vero improbatâ iſtorum ſententiâ, incorporeum eſſe

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Deum, & corporalis figuræ penitus expertem affirmabant. Quibus etiam adſtipulatus eſt Theophilus Alexandrinus Epiſcopus: adeo ut publice in Eccleſia coram populo, eos quidem qui Deum humanâ ſpecie præditum eſſe dicebant, inſectaretur; ipſe vero Deum incorporeum eſſe aſſereret. Quo comperto, Ægyptii Monachi relictis Monaſteriis ſuis Alexandriam venére, & tumultu adverſus Theophilum concitato, impietatis eum damnantes, interficere cupiebant. Eâ re cognitâ, Theophilus in maximam difficultatem conjectus eſt, aſtumque quo mortem ſibi intentatam effugeret, excogitavit. Obviam illis progreſſus, blandiri eis cœpit, ita dicens: perinde vos video ac vultum Dei. Hoc ejus dictum Monachorum animos mitigavit. Tum illi: Si vere, inquiunt, dicis, vultum Dei perinde ſe habere ac noſtrum, libros Origenis anathemate condemna. Quidam enim ex libris illis diſputantes, opinionem noſtram impugnant. Ni iſtud feceris, ea a nobis expecta, quæ impios & divini numinis hoſtes pati par eſt. At Theophilus: Ego, inquit, faciam, quæcunque vobis videntur. Nolite mihi ſuccenſere. Nam & ipſe libros Origenis averſor, eoſque qui illos admittunt, reprehenſione dignos judico. Hoc igitur modo Theophilus Monachos tunc repulſos dimiſit. Ac fortaſſe quæſtio quæ eo uſque proceſſerat, penitus ſopita jacuiſſet, niſi continuo aliud quid acceſſiſſet hujuſmodi. Monaſteriis in Ægypto quatuor præerant religioſi viri: Dioſcorus, Ammonius, Euſebius & Euthymius: qui fratres quidem erant Germani: cæterum ob proceritatem corporis vulgo Longi appellabantur. Porro tam vitæ ſanctimoniâ, quàm eruditione excellebant. Atq; idcirco celebris eorum fama erat Alexandriæ. Sed & Theophilus Alexandrinæ urbis Epiſcopus, ſingulari benevolentia & obſervantia eos proſequebatur. Itaque unum ex illis, Dioſcorum ſcilicet, vi abſtractum, Hermupolis Epiſcopum conſtituit: duos vero alios rogavit, ut ſecum manere vellent. Et ægre quidem id illis perſuaſit: verum ut Epiſcopus, tandem compulit. Cum igitur eos Clericos ordinaſſet, diſpenſationem rerum Eccleſiæ eis commiſit. Verum illi neceſſitate

A θεὸν ἔλεγον, καὶ πάσης ἐκτὸς εἶναι σωματι-
κῆς μορφῆς ἀπεφήναντο· οἷς καὶ θεόφιλος
συνεφώνει ὁ τῆς ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος,
ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ λαοῦ
καταδραμεῖν μὲν τῶν ἀνθρωπόμορφον λε-
γόντων τὸ θεῖον, ἀσώματον δὲ αὐτὸν δογμα-
τίσαι· ταῦτα μαθόντες οἱ αἰγυπτίων ἀσκη-
ταὶ, καταλιπόντες τὰ μοναστήρια, ἐπὶ τὴν
ἀλεξάνδρειαν ἔρχονται· καὶ καταστασιάζουσι τοῦ
θεοφίλου, κρίναντες ὡς ἀσεβοῦντα, καὶ ἀν-
ελεῖν βουλόμενοι· τοῦτο γνοὺς ὁ θεόφιλος, εἰς
B ἀγῶνα καθίσταται, καὶ ἐπενόει τέχνην, ὅπως
ἂν διαφύγῃ τὸν ἀπειλούμενον θάνατον· καὶ
ὀφθεὶς αὐτοῖς, κολακείᾳ μετῆλθε τοὺς ἄν-
δρας, οὕτως εἰπὼν πρὸς αὐτούς· οὕτω
ὑμᾶς εἶδον, ὡς Θεοῦ πρόσωπον· τοῦτο λε-
χθὲν ἐχαύνωσε τοὺς μοναχοὺς τῆς ὁρμῆς· ἀλλ'
εἰ ἀληθεύεις, ἔφασαν, ὅτι τὸ τοῦ Θεοῦ πρόσω-
πόν ἐστιν ὡς καὶ τὸ ἡμέτερον, ἀναθεμάτισον
τὰ ὠριγένους βιβλία· ἐξ αὐτῶν γάρ τινες
διαλεγόμενοι, ἐναντιοῦνται τῇ δόξῃ ἡμῶν·
εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσῃς, τὰ τῶν ἀσεβῶν
C καὶ θεομάχων ἐκδέχου παρ' ἡμῶν· ἀλλ' ἐγὼ
ἔφη θεόφιλος, ποιήσω τὰ δεδογμένα ὑμῖν,
καὶ μὴ χαλεπαίνετε πρός με· καὶ γὰρ ἐγὼ ἀπε-
χθῶς ἔχω πρὸς τὰ ὠριγένους βιβλία, καὶ
μέμφομαι τοὺς δεχομένους αὐτά. οὕτω μὲν
οὖν τότε τοὺς μοναχοὺς ἀποκρουσάμενος ἀπ-
επέμψατο· καὶ ἴσως δ' ἂν ἡ περὶ τούτου ζή-
τησις ἄχρι τούτου προελθοῦσα ἐπαύσατο,
εἰ μὴ ἐπισυνήφθη τούτῳ ἕτερον πρᾶγμα
τοιόνδε τι· τῶν ἐν αἰγύπτῳ ἀσκητηρίων
προεστήκεισαν τέσσαρες ἄνδρες εὐλαβεῖς,
D διόσκορος, ἀμμώνιος, εὐσέβιος, εὐθύμιος·
οὗτοι αὐτάδελφοι μὲν ἦσαν· οἱ μακροὶ δὲ διὰ
σώματος ὠνομάζοντο· ἦσαν δὲ καὶ βίῳ καὶ λόγῳ
ἐκπρέποντες· καὶ διὰ τοῦτο πολὺς ἦν ἐν τῇ ἀλε-
ξανδρείᾳ περὶ αὐτῶν λόγος· θεόφιλός τε ὁ ἀλε-
ξανδρείας ἐπίσκοπος, πάνυ ἠγάπα καὶ ἐτίμα
τοὺς ἄνδρας· διὸ καὶ ἕνα μὲν αὐτῶν τὸν διόσκο-
ρον, ἐπίσκοπον καθιστᾷ ἑρμουπόλεως, βίᾳ ἑλ-
κύσας· δύο δὲ ἐξ αὐτῶν παρεκάλεσε συνεῖναι
αὐτῷ, καὶ μόλις μὲν ἔπεισεν· ὡς ἐπίσκοπος
ὅμως καὶ προσηνάγκασεν, καὶ τῇ τῶν κληρι-
κῶν ἀξίᾳ τιμήσας, τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐκ-
κλησίας αὐτοῖς ἐνεχείρισεν· οἱ δὲ τῇ ἀνάγκῃ

μθρ' ἔμενον, καλῶς τῇ οἰκονομίᾳ προσέχοντες· ἠνιῶντο δὲ ὅμως, ὅτι μὴ ἐφιλοσόφουν ὡς ἤθελον, τῇ ἀσκήσει προσκείμενοι· ἐπεὶ δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ προσβλάπτεσθαι τὴν ψυχὴν ἐνόμιζον, ὁρῶντες τὸν ἐπίσκοπον χρηματιστικόν τε μετερχόμενον βίον, καὶ πολλὴν σπουδὴν περὶ χρημάτων κτῆσιν τιθέμενον, καὶ διὰ ταῦτα, τὸ δὴ λεγόμενον, πάντα λίθον κινοῦντα, παρῃτοῦντό τε συνεῖναι αὐτῷ, τὴν ἐρημίαν ἀγαπᾶν εἰπόντες, καὶ ταύτην προτιμᾶν τῆς ἐν ἄστει διαγωγῆς· ὁ δὲ, ἕως μὲν μὴ ἐγίνωσκε τὴν ἀληθῆ πρόφασιν, παρεκάλει B προσμένειν· ἐπεὶ δὲ ἔγνω καταγινωσκόμενος ὑπ' αὐτῶν, ὀργῆς ὑπεπίμπλατο, καὶ πᾶν αὐτοῖς κακὸν ἠπείλει ποιεῖν· τῶν δὲ μικρὰ φροντισάντων τῆς ἀπειλῆς, καὶ εἰς τὴν ἔρημον χωρησάντων, θερμός τις, ὡς ἔοικεν, ὁ θεόφιλος ὤν, οὐ μικρὰν ἐποιεῖτο τὴν κίνησιν κατ' αὐτῶν· ἀλλὰ σκευωρεῖσθαι πάσαις μηχαναῖς τοὺς ἄνδρας ἐσπούδαζεν· ἐμίσει δὲ εὐθὺς καὶ τὸν αὐτῶν ἀδελφὸν διόσκορον, τὸν τῆς ἑρμουπόλεως ἐπίσκοπον· ἐλύπει δὲ αὐτὸν ἱκανῶς, τὸ προσκεῖσθαι αὐτῷ τοὺς ἀσκητὰς, καὶ περὶ αὐτὸν C σέβας ἔχειν πολύ· ἐγίνωσκέ τε ὡς οὐδενὶ τρόπῳ βλάψει τοὺς ἄνδρας, εἰ μὴ τοὺς μοναχοὺς ἐκπολεμώσει αὐτοῖς· μεθόδῳ οὖν χρῆται τοιαύτῃ· εὖ ἠπίστατο τοὺς ἄνδρας πολλάκις ἅμα αὐτῷ περὶ Θεοῦ λόγους κεκινηκότας, ὡς εἴη ὁ Θεὸς ἀσώματος, καὶ οὐδαμῶς ἀνθρωπόμορφος· ἀκολουθεῖ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τῷ ἀνθρωπομόρφῳ τὸ ἀνθρωποπαθές· καὶ τοῦτο γεγύμνασται παρά τε τῶν παλαιοτέρων, καὶ μάλιστα παρὰ ὠριγένους· οὕτως ἔχων καὶ φρονῶν περὶ Θεοῦ ὁ θεόφιλος, διὰ τὸ ἀμύνασθαι τοὺς D ἐχθροὺς, ἀντιστρέφων τὰ καλῶς αὐτοῖς δεδογμένα οὐκ ὤκνησεν· ἀλλὰ συναρπάζει τοὺς πλείστους τῶν μοναχῶν, ἀνθρώπους ἀκεραίους μὲν, ἰδιώτας δὲ τῷ λόγῳ, τοὺς πολλοὺς δὲ καὶ ἀγραμμάτους ὄντας· καὶ διαπέμπεται τοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀσκητηρίοις, μὴ δεῖν πείθεσθαι διοσκόρῳ, μήτε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγουσιν ἀσώματον τὸν Θεόν· ὁ γὰρ Θεὸς, φησὶν, κατὰ τὴν θείαν γραφὴν

A quidem conſtricti manebant, diſpenſationis munus egregie obeuntes. Ægre tamen ferebant, quod ipſis non liceret, ſicut volebant, philoſophari & Monaſticæ diſciplinæ ſtudiis incumbere. Tandem vero progreſſu temporis, animabus quoque ſuis detrimentum afferri exiſtimantes, cum viderent Epiſcopum quæſtui deditum eſſe, & in pecuniis comparandis plurimum ſtudii impendere, & earum cauſâ omnem, ut vulgo dicitur, lapidem commovere, cum illo amplius degere recuſarunt, ſolitudinem ſibi cordi eſſe dicentes, ſeque hanc urbanæ vitæ anteponere. B At ille, quamdiu quidem veram diſceſſus eorum cauſam ignorabat, hortatus eſt eos ut adhuc manerent. Ubi vero ſeſe ab illis comdemnari ſenſit, gravi incenſus irâ, minatus eſt ſeſe illos omnibus modis vexaturum eſſe. Sed cum illi, parvi habitis ejus minis, in ſolitudinem ſe contuliſſent, Theophilus qui ſuopte ingenio erat ferventior, non mediocrem in eos motum concitavit: immo vero omnes machinas intendit, ut illos malo afficeret. Fratrem quoque eorum Dioſcorum Hermupoleos Epiſcopum, odio habere cœpit. Permoleſte enim ferebat, quod Monachi magnopere illi ad- C dicti eſſent, eumque ſummâ obſervantiâ colerent. Sciebat etiam nullo ſe pacto iis nocere poſſe, niſi Monachorum animos ab illis alienaſſet. Hac igitur via eos aggreſſus eſt. Probe norat eos viros de natura Dei ſecum diſputantes, ſæpenumero validis rationibus aſſeruiſſe, Deum incorporeum eſſe, & humanæ figuræ penitus expertem. Humanam enim figuram humanæ quoque paſſiones neceſſario comitantur. Idque tum ab antiquis Eccleſiæ Scriptoribus, tum ab Origene inprimis diligenter excuſſum eſt. Cum igitur de Deo ita ſentiret Theo- D philus, tamen ut inimicos ulciſceretur, ea quæ illi recte cum ipſo aſſeruerant, impugnare non dubitavit. Plurimoſque ex Monachis decepit, viros ſimplices quidem ac ſinceros, ſed rudes, ac pleroſque etiam literarum expertes. Miſſis enim literis ad eos qui in ſolitudine degebant, monuit, ne Dioſcorum fratreſque ejus auſcultarent, qui Deum incorporeum eſſe dicebant. Deus enim, ajebat, juxta ſacræ Scripturæ teſtimonium,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A & oculos habet & aures, & manus ac pedes quemadmodum homines. Hi vero qui cum Dioſcoro ſunt, Origenis doctrinam ſequentes, impium dogma inducere conantur, Deum ſcilicet nec oculos, nec aures, nec manus nec pedes habere. Hac fraude Theophilus multos Monachos decepit: ortaque eſt inter illos gravis diſſenſio. Et ij quidem qui Philoſophiæ ſtudiis animum excoluerant, ea calliditate minime ſunt circumventi: ſed Origeni ac Dioſcoro adhæſerunt. Simpliciores vero qui & numero plures erant, acri zelo ſuccenſi, B ſtatim adverſus fratres inſurrexerunt. Facta eſt igitur inter illos diviſio: ſeque invicem tanquam impios carpebant. Et illi quidem qui à Theophili partibus ſtabant, fratres ſuos Origeniſtas & impios appellabant. Alii contrà, eos qui cum Theophilo ſentiebant, Anthropomorphitas cognominabant. Ex quo non mediocris altercatio inter Monachos, & bellum inexpiabile exarſit. At Theophilus, poſteaquam animadvertit rem ex animi ſui ſententia ſucceſſiſſe, cum magna hominum multi- C tudine Nitriam petiit, quo in loco erant Monachorum domicilia: & Monachos contra Dioſcorum ejuſque fratres armavit. Illi in ſummum capitis diſcrimen adducti, vix tandem effugere potuerunt. Dum hæc in Ægypto gererentur, Joannes Conſtantinopolitanus Epiſcopus omnium iſtorum ignarus, Doctrinâ & eloquentiâ florebat, & ob ſermones ubique celeberrimus habebatur. Primus etiam precationes quæ in nocturnis Hymnis fieri ſolent, tali de cauſa amplificavit.

καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχει καὶ ὦτα, καὶ χεῖρας καὶ πόδας, καθὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι· οἱ δὲ περὶ Διόσκορον, Ὠριγένει ἀκολουθοῦντες, βλάσφημον δόγμα εἰσάγουσιν, ὡς ἄρα ὁ Θεὸς οὔτε ὀφθαλμοὺς, οὔτε ὦτα, οὔτε πόδας, οὔτε χεῖρας ἔχει· τούτῳ τῷ σοφίσματι συναρπάζει τοὺς πλείστους τῶν μοναχῶν· καὶ γίνεται διάπυρος στάσις ἐν αὐτοῖς· ὅσοι μὲν οὖν γεγυμνασμένον εἶχον τὸν νοῦν, οὐ συνηρπάγησαν ὑπὸ τοῦ σοφίσματος· ἀλλὰ καὶ τοῖς περὶ Διόσκορον καὶ Ὠριγένην ἐπείθοντο· οἱ δὲ ἁπλούστεροι, πλείους τε ὄντες, καὶ ζῆλον ἔχοντες θερμὸν, κατὰ τῶν ἀδελφῶν εὐθέως ἐχώρει· καὶ οὖν διαίρεσις ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀλλήλους ὡς ἀσεβοῦντας διέσυρον· καὶ οἱ μὲν Θεοφίλῳ προσέχοντες, Ὠριγενιαστὰς καὶ ἀσεβεῖς ἐκάλουν τοὺς ἀδελφούς· οἱ δὲ ἕτεροι, ἀνθρωπομορφιανοὺς τοὺς ὑπὸ Θεοφίλου ἀναπεισθέντας ὠνόμαζον. ἐκ τούτου παρατριβὴ γίνεται οὐ μικρὰ, καὶ μεταξὺ τῶν μοναχῶν πόλεμος ἄσπονδος. Θεόφιλος δὲ ὡς ἔγνω προβάντα τὸν σκοπὸν, ἅμα πλήθει καταλαβὼν τὴν Νιτρίαν, ἔνθα ἐστὶ τὰ ἀσκητήρια, ἐξοπλίζει τοὺς μοναχοὺς κατά τε Διοσκόρου, καὶ τῶν αὐτοῦ ἀδελφῶν· οἱ δὲ κινδυνεύσαντες ἀπολέσθαι, μόλις διέφυγον. ταῦτα κατὰ τὴν Αἴγυπτον γινόμενα, ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Ἰωάννης τέως ἠγνόει· ταῖς διδασκαλίαις τε ἤνθει, καὶ διαβόητος ἐπὶ ταύταις ἦν· ηὔξησε δὲ πρῶτος καὶ τὰς περὶ τοὺς νυκτερινοὺς ὕμνους εὐχὰς, δι' αἰτίας τοιᾶσδε.

D

Caput VIII.

De Collectis nocturnorum Hymnorum tam Arianorum quam Homouſianorum, & de pugna in illis facta: & quod cantus Antiphonarum ab Ignatio Deifero eſt inſtitutus.

Ariani, ſicut antea dixi, extra urbem Conventus Eccleſiaſticos agebant. Singulis igitur Hebdomadis, quoties feſti dies occurrebant, Sabbatum intelligo ac diem dominicum, quibus collectæ in Eccleſiis agi ſolent, ipſi intra civitatis portas circa porticus publicas congregati, Hymnos apte ad

Κεφ. η΄.

Περὶ τῶν συνάξεων τῶν νυκτερινῶν ὕμνων τῶν Ἀρειανῶν καὶ τῶν ὁμοούσιον πρεσβευόντων, καὶ περὶ τῆς γινομένης ἐν αὐτοῖς συμβολῆς· καὶ ὅτι ἡ τῶν ἀντιφώνων ὑμνῳδία ἀπὸ Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου τὴν ἀρχὴν ἔσχεν.

ΟἹ Ἀρειανίζοντες, ὥσπερ ἔφημεν, ἔξω τῆς πόλεως τὰς συναγωγὰς ἐποιοῦντο· ἡνίκα οὖν ἑκάστης ἑβδομάδος ἑορταὶ κατελάμβανον, φημὶ δὴ τό τε σάββατον καὶ ἡ κυριακὴ, ἐν αἷς αἱ συνάξεις κατὰ τὰς ἐκκλησίας εἰώθασι γίνεσθαι, αὐτοὶ ἐντὸς τῶν τῆς πόλεως πυλῶν περὶ τὰς στοὰς ἀθροιζόμενοι, καὶ ᾠδὰς ἀντιφώνους πρὸς τὴν ἀρειαν